

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme.

(Lovforslag nr. L 95).

På baggrund af landbrugskrisen i begyndelsen af 1980'erne gennemførtes ved lov nr. 206 af 25. maj 1983 en midlertidig lempelse af landbrugslovens krav om jordbrug som væsentligste erhverv. Samtidig lempedes ved bekendtgørelse lovens uddannelseskra-
v.

Hensigten med disse lempelser var at lette mulighederne for at etablere sig i landbruget, så længe krisen varede. Lempelserne blev derfor kun indført for en forsøgsperiode, der udløber ved udgangen af 1985.

Ifølge regeringens lovprogram skal der i indeværende folketingsår gennemføres en omfattende revision af landbrugsloven. Der vil i denne forbindelse blive stillet forslag til ændring af uddannelseskra-
vet og kravet om jordbrug som væsentligste erhverv.

Da ændringsforslaget ikke forventes fremsat inden årets udgang, er det nødvendigt at tage stilling til, hvad der skal ske, når de midlertidige lempelser udløber.

Nærværende forslag lægger op til en uændret videreførelse af lempelserne. Det forekommer ikke hensigtsmæssigt at ændre den gældende retstilstand på et tidspunkt, hvor mere vidtgående ændringer er under forberedelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Skriftlig redegørelse:

Energiministerens energipolitiske redegørelse og redegørelse om Dansk Olie & Naturgas A/S m.v. af 4/12 1985.

(Redegørelse nr. R 7).

Energiministeren (Enggaard):*Indledning*

Denne redegørelse afgives til folketinget som en fælles redegørelse i henhold til lov

om energipolitiske foranstaltninger og lov om Dansk Olie & Naturgas A/S m.v.

Energiministeriet vil inden udgangen af 1986 forelægge folketinget en mere samlet vurdering af den energipolitiske situation og de kommende års perspektiver – energiplan 86. På den baggrund er den energipolitiske redegørelse for i år noget mere begrænset end sædvanligt og omfatter tillige energiministerens redegørelse for udviklingen i D.O.N.G.-koncernen. Af samme grund ledsages energiredegørelsen ikke som hidtil af et bredere baggrundsmateriale i form af et såkaldt statusnotat.

Der vil i de kommende år skulle foretages meget betydelige investeringer inden for energiområdet. Det må her være en væsentlig målsætning at skabe grundlag for, at dansk erhvervsliv inddrages i disse aktiviteter i videst muligt omfang. Dette gælder ikke mindst inden for offshoresektoren. Med dette sigte har energiministeret lagt stor vægt på, at der i forbindelse med 2. udbudsrunder tilvejebringes forudsætninger for et mere aktivt engagement for danske virksomheder.

Det er derfor tilfredsstillende, at der med det nydannede selskab, Dansk Operatørselskab, har kunnet tages et væsentligt skridt mod en udvikling i denne retning. Med denne nydannelse vil der således også i nye konsortier være skabt et grundlag for et betydeligt dansk engagement, på samme måde, som A. P. Møller inden for DUC-koncessionen har virket for at inddrage danske virksomheder. På længere sigt vil en sådan udvikling ligeledes kunne bidrage til, at dansk erhvervsliv får bedre muligheder for at gøre sig gældende, når det drejer sig om energiinvesteringer i udlandet. Der er i den forbindelse grund til at pege på vigtigheden af at fortsætte bestræbelserne på at fremme et åbent internationalt marked også med hensyn til energiinvesteringer.

I øvrigt må de aktuelle energipolitiske udfordringer i væsentlig grad samle sig om at forøge energiområdets bidrag til gennemførelsen af de overordnede politiske og økonomiske målsætninger. En fortsat aktiv efterforsknings- og indvindingspolitik vil på længere sigt have betydelige positive konsekvenser for den samlede danske økonomi. En videreudvikling af den kollektive forsyning med naturgas og fjernvarme medfører såvel energiøkonomiske fordele som en lettelse af

[Energiministeren]

energisektorens belastning af det omgivende miljø. Hertil kommer, at en øget anvendelse af indenlandske energiressourcer kan bidrage til at løse de miljøproblemer, der opstår inden for andre samfundssektorer. Der kan på den måde vindes både miljømæssige og økonomiske fordele.

Den aktuelle tendens til faldende oliepriser må ikke forrykke disse mål. Det er af vital betydning at fastholde kontinuiteten i den energipolitiske udvikling og undgå, at kortvarige prisbevægelser svækker bestræbelserne på at opnå en bedre energianvendelse og forsyningsituation.

I det følgende afsnit I behandles en række almindelige energipolitiske spørgsmål, medens afsnit II er koncentreret om Dansk Olie & Naturgas A/S og dets datterselskaber. Denne sidste del af redegørelsen knytter sig til den redegørelse for selskabets virksomhed og planer, som selskabet skal afgive i henhold til D.O.N.G.-lovens § 4. Selskabets redegørelse, der er fremsendt til energiministeriet den 18. oktober 1985, vedlægges sammen med udtalelsen fra selskabets repræsentantskab. (Ikke optrykt her).

I. Den almindelige energipolitiske udvikling

1. Efterforskning og indvinding af olie og naturgas

Efterforskningsaktiviteten på dansk sokkel- og landområde vil i 1985 nå sit hidtil højeste niveau. Samtidig med at Dansk Undergrunds Consortium (DUC) afslutter sin efterforskning på områder, der tilbageleveres inden årets udgang, er efterforskningen fra 1. udbudsrunde for alvor indledt. Der har i årets løb været udført i alt 13 efterforskningsboringer og 7 vurderingsboringer, hvoraf DUC har udført alle vurderingsboringerne og de 6 efterforskningsboringer. Det samlede billede, der tegner sig på baggrund af denne betydelige aktivitet, bekræfter den positive vurdering af områdets muligheder.

DUC vil i de kommende år have betydelige opgaver med hensyn til at vurdere de gjorte fund, samtidig med at efterforskningen fortsætter inden for det sammenhængende område. Planerne for aktiviteterne i det sammenhængende område blev godkendt i foråret 1985 i forbindelse med den 3-årige revision af arbejdsprogrammet, hvor energimini-

steriet lagde særlig vægt på at tilgodese nye efterforskningsmål.

Bl.a. med sigte på at fastholde en høj efterforskningsaktivitet blev 2. udbudsrunde åbnet i juli måned. I hovedtrækkene følger udbudsvilkårene mønsteret fra 1. runde, dog med to vigtige undtagelser. Statsdeltagelsen blev fastsat til et minimum på 20 pct. for indvindingsfasen. Herudover indgik et helt nyt element i koncessionsvilkårene, nemlig dansk varetægelse af operatørskabet på et begrænset antal blokke både på land og til havs.

Ved fristens udløb den 15. november er der indkommet ansøgninger omfattende 30 selskaber. I lighed med første runde er efterforskningsinteressen rettet bredt mod hele det danske område, og der er som ønsket mange danske deltagere i de ansøgende konsortier. Det nydannede selskab, Dansk Operatørselskab (DANOP), der ejes i fællesskab af Dansk Olie og Gasproduktion A/S og en række private virksomheder, er ligeledes tilbudt operatøropgaven på et antal blokke.

Det er energiministerets vurdering, at den udviste interesse for 2. runde må anses for tilfredsstillende. Forhandlingerne med ansøgerne vil blive indledt umiddelbart efter årsskiftet med henblik på, at tildelingen af nye tilladelser kan finde sted midt i 1986, efter at forhandlingsresultatet har været forelagt folketingets energipolitiske udvalg.

Ved behandlingen af ansøgninger, der berører områder, hvor der er særlige frednings- eller vildtforvaltningsmæssige interesser m.v., vil der ske en afklaring af forholdet til disse særlige interesser.

2. Reserver og produktion

Produktionen af olie og naturgas har været stigende igennem 1985 med det resultat, at der ved årets udgang forventes produceret i alt ca. 3,5 mill. m³ olie og ca. 1 mia m³ naturgas til en værdi af i alt omkring 8 mia kr.

Den intensiverede efterforsknings- og vurderingsaktivitet, som er en følge af 1981-aftalen med A. P. Møller, har resulteret i, at DUC har afgivet kommercielitetserklæringer for 5 forekomster, hvoraf de 4 – Anne, Igor, Nord-Arne og Adda – findes kommercielle, således at indvinding vil blive iværksat. For Nils- og Lola-fundene vil der endvidere blive

[Energiministeren]

afgivet erklæringer inden årets udgang, og i 1986 fremkommer yderligere 5 erklæringer.

Efter den fastlagte procedure skal en indvindingsplan indsendes senest et år efter afgivelsen af kommericalitetserklæring for et nyt felt. Der er således en betydelig udvikling undervejs henimod udbygning af flere nye felter i løbet af de kommende år.

Udvidelsen af produktionen vil i de nærmeste år hovedsagelig ske fra allerede producerende felter. Den i 1984 godkendte plan for Dan F-projektet er under gennemførelse, og produktionen herfra forventes som forudsat at starte ved årsskiftet 1986-87. På Tyra-feltet vil det såkaldte recirkuleringsprojekt i det kommende år medføre en betydelig forøgelse af kondensatproduktionen. Denne nye produktionsmåde giver også en højere kondensatproduktion over feltets samlede levetid. Udbygningen af det nye felt Rolf vil blive afsluttet i 1986, således at produktionen kan indledes i løbet af foråret. For gasfeltet Roar har bevillingshaverne indsendt en indvindingsplan den 1. oktober i år.

Der knyttes store forventninger til videreudviklingen af Skjold-feltet, hvorfra der i øjeblikket prøveproduceres. Ud fra de første produktionserfaringer har energimyndighederne i et konstruktivt samvirke med DUC foranlediget en omfattende vurdering af feltets forbedrede indvindingsmuligheder med det resultat, at reserverne nu er opskrevet betydeligt. Der forventes inden for kort tid iværksat forsøg med en forbedret indvindings teknologi, der på længere sigt kan give mulighed for en flerdobling af feltets produktionssevne.

For at imødekomme det stigende behov for transport af olie og kondensat forbereder man en kapacitetsudvidelse af olierørledningen, der vil blive realiseret i takt med produktionsstigningen i de kommende år. Der henvises herom til bemærkningerne i afsnittet om DORAS.

De seneste produktionsprognoser viser en betydelig stigning i produktionen. For 1987 regnes der med en produktion på 5 mill. m³ olie og 2,5 mia m³ gas, hvilket omregnet til olieækvivalenter svarer til ca. 70 pct. af Danmarks olie- og gasforbrug eller ca. 35 pct. af det samlede energiforbrug.

På længere sigt giver de foreliggende oplysninger om nye indvindingsmuligheder fra eksisterende og kommende felter udsigt til, at

den danske Nordsø-produktion kan føre til selvforsyning med olie og gas svarende til ca. 10 mill. tons olieækvivalent i begyndelsen af næste årti, naturligvis under forudsætning af, at de økonomiske produktionsvilkår ikke forringes afgørende.

I Tyra-feltet og de tre øvrige sydlige gasfelter findes mængder ud over de 55 mia m³, der er kontraheret med Dangas A/S, og produktionspotentielt for naturgas er yderligere øget væsentligt med de nye gasfund i det nordlige område. Der skal derfor nu indledes overvejelser om afsætningen af yderligere gasmængder.

3. Varmeplanlægningen

Gennem varmeplanlægningens første fase – den såkaldte delplanlægning for naturgas og kraftvarme – er den fremtidige forsyningsstruktur for omkring halvdelen af landets rumopvarmning afklaret.

For de øvrige områder af landet har kortlægningen af opvarmningsmulighederne vist, at der er ressourcemæssigt grundlag for, at en betydelig del af varmforsyningen kan baseres på indenlandske energiresourcer i form af naturgas, overskudsvarme, halm, affald, træflis, biogas m.v.

Disse muligheder må ses i sammenhæng med beslutningerne i folketinget i 1985 om at forbyde halmforbrænding på markerne fra udgangen af 1989 og om at nedbringe nitratforureningen bl.a. ved at kræve opbevaringskapacitet for husdyrgødning.

Energiministeriet har i foråret 1985 udsendt nye retningslinier, hvorefter der ved administrationen af varmforsyningsloven lægges øget vægt på de samfundsøkonomiske fordele, der er knyttet til anvendelsen af indenlandske energiresourcer. I overensstemmelse hermed forudsættes det, at oliefyrede fjernvarmeværker og blokcentraler beliggende i områder med naturgas eller lokale energiresourcer ikke overgår til kulfyring, men anvender den lokale energi eller naturgas.

Der vil i de kommende år være stigende mængder halm til rådighed. Det vil derfor være en vigtig opgave i den fremtidige varmeplanlægning at finde frem til den rette balance i udnyttelsen af såvel naturgas som halm og andre indenlandske brændsler. Man må i den forbindelse også være opmærksom på mulighederne for at anvende halm i el-

[Energiministeren]

produktionen. Forsøget med anvendelse af halm til elproduktion på Masnedøværket må derfor følges med stor interesse.

Som det fremgår bl.a. af område IV-rapporten, der udsendtes af energiministeriet i marts i år, vil det i en række områder i landet være samfundsøkonomisk fordelagtigt at gennemføre forskellige former for kollektiv varmforsyning baseret på lokale energiresourcer, enten ved etablering af nye forsyningsnet eller ved udvidelse af bestående. For at sikre en hurtig brugertilslutning og dermed en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig udnyttelse af de pågældende anlæg må der anvendes finansieringsformer, som bidrager til, at den brugerøkonomiske fordel også viser sig på kort sigt.

Energiministeriet har derfor iværksat en undersøgelse af nye finansieringsmuligheder, og en principredegørelse herfor er i november måned i år forelagt for folketingets energipolitiske udvalg.

4. Naturgasprojektet

Det er nu besluttet, at naturgasprojektet udvides til Nordjylland på de vilkår, som gælder for resten af landet. Strukturen i den samlede naturgasforsyning er hermed i det væsentlige lagt fast, således at markedet for naturgassen kan afgrænses på et mere sikkert grundlag. Energiministeriet finder det særdeles tilfredsstillende, at det er lykkedes i forhandlinger med naturgasselskaberne at få den nordjyske landsdel forsynet med naturgas i overensstemmelse med de lokale ønsker og hensynet til erhvervsudviklingen i området.

Afsætningen af naturgas har i det forløbne år været inde i en bedre udvikling. Den ændring af prispolitikken, som blev gennemført i 1984, har resulteret i en øget afsætning til større kunder inden for industri, fjernvarmeværker og varmecentraler i boligblokke. Salget til villakunder har derimod ligget under forventningerne, men der har dog i de seneste måneder vist sig en mere positiv udvikling i tilslutningen af nye kunder.

Den forøgede afsætning både på hjemmemarkedet og til eksport har betydet, at den overskudsmængde, som elværkerne skal aftage, har kunnet nedsættes betydeligt. Afsætningen indtil 1. oktober d.å. har udgjort i alt ca. 810 mill. m³, hvoraf halvdelen eksporteres

til Sverige og Vesttyskland, mens resten afsættes på det indenlandske marked. Ud over den gældende kontrakt med Sverige, der efter en opbygningsperiode omfatter årlige leverancer på 400 mill. m³, har det svenske statselskab Swedegas AB fået option på op til yderligere 250 mill. m³ naturgas årligt. Swedegas' bestyrelse har i midten af november måned under forbehold af myndighedernes godkendelse besluttet af aftage den del af optionsmængden, som skal forsyne Halmstadområdet.

Den seneste vurdering af naturgasprojektets samlede økonomi blev fremlagt i Dansk Naturgas A/S' statusnotat af 23. maj 1985. Vurderingen viste et uændret kapitaltilførselsbehov på 4,6 mia kr. (nutidsværdi, 1985-priser). Forsyningen af Nordjylland og optionen til Sverige er ikke indregnet i denne opgørelse.

Det forøgede salg til større kunder har således ikke ført til en forbedring af det samlede resultat, der er belastet af vigende energipriser, mindre salg til villakunder og stigninger i driftsomkostningerne. Udsigten til faldende oliepriser og dermed naturgaspriser de nærmeste år fremover understreger yderligere nødvendigheden af at styrke indsatsen på alle måder for at holde økonomien i balance med de gældende forudsætninger.

Ifølge naturgasforliget af 13. april 1984 skal der i løbet af 1986 mellem Dansk Naturgas A/S og de regionale selskaber føres forhandlinger om, hvorledes de regionale selskaber kan medvirke til at støtte naturgasprojektet, således at denne opgave løses af Dansk Naturgas A/S og de regionale selskaber i fællesskab.

Energiministeriet lægger vægt på, at de regionale selskabers medvirken udformes på en sådan måde, at den sammen med projektets øvrige økonomiske regulering vil give de bedst mulige incitamentter til en styrkelse af projektets økonomi.

5. Elforsyning og kraftvarme

Inden for elforsyningen må der skaffes ny effekt for at dække det kommende elforbrug og kompensere for lukningen af nedslidte værker. Det vil derfor være nødvendigt i nærmeste fremtid at tage stilling til etablering af yderligere el-effekt i ELSAM-området, hvorimod der i ELKRAFT-området ikke

[Energinministeren]

foreløbig vil være behov for ny kapacitet ud over de to kraftvarmeværker, der opføres i hovedstadsområdet.

Energinministeriet lægger vægt på, at mulighederne for at forbedre udnyttelsen af det samlede elforsyningssystem, herunder forbindelserne til nabolandene, til stadighed følges nøje. Et udvalg nedsat af energiministeren og elsammenslutningerne ELSAM og EL-KRAFT afgiver i begyndelsen af det nye år en rapport om spørgsmålet om etablering af en elforbindelse over Store Bælt.

Udbygningen med kraftvarme er fortsat et væsentligt element i energipolitikken. De fleste større byer er eller vil blive forsynet med kraftvarme. Anvendelsen af kraftvarme har væsentlige energi- og miljømæssige fordele. Det er derfor nærliggende at overveje mulighederne for en yderligere udbygning på dette område. En sådan fortsat udvikling kan være at etablere mindre, decentrale kraftvarmeværker i byer, der i forvejen råder over et fjernvarmenet.

En nærmere vurdering af dette spørgsmål findes i en første rapport fra den såkaldte »kraftvarmegruppe«, nedsat af energiministeriet. I en følgende rapport vil muligheden for også at udnytte indenlandske brændsler til kraftvarmeproduktion blive belyst. Energinministeriet forventer, at der etableres enkelte eksperimentelle kraftvarmeværker baseret på indenlandske brændsler, herunder naturgas. De indhøstede erfaringer herfra vil være af betydning for fastlæggelsen af den videre udvikling. Indtil videre er der derfor ikke grundlag for en udbygning med decentrale kulfyrede kraftvarmeværker.

6. Vedvarende energi

Bestræbelserne på at fremme vedvarende energi har resulteret i, at denne energiform dækker en stigende andel af det samlede energiforbrug, i 1985 ca. 3 pct. De største bidrag kommer fra udnyttelsen af affald og halm i varmforsyningen, men også vindkraften har fået en stigende betydning.

Tilgangen af vindmøllekapacitet er i 1985 øget stærkere end i noget tidligere år. I 1985 er der således givet tilsagn om tilskud til 300 vindmøller svarende til en samlet el-effekt på 21,5 MW. Til sammenligning blev der i 1984 givet tilsagn til 240 vindmøller med en samlet el-effekt på 12 MW.

Også interessen for kombinerede vedvarende energianlæg er øget. I år er der i Vester Hjermitzlev og Vester Nebel idriftsat kombinerede anlæg, hvori bl.a. indgår udnyttelse af biogas, halm, sol og vind. Yderligere et anlæg i Vegger er på vej. Ud over de biogasanlæg, der indgår i disse kombinerede anlæg, er der opført enkelte biogasanlæg som demonstrationsprojekter. På baggrund af erfaringerne herfra vil biogassen indgå i den mere langsigtede varmeplanlægning. Det kan i den forbindelse bemærkes, at folketingets beslutning i 1985 om nedbringelse af nitratforureningen, bl.a. ved krav om opbevaringskapacitet for husdyrgødning, aktualiserer spørgsmålet om energiproduktion baseret på biogasteknologi.

Det er fortsat hensigten at bidrage til en øget udbredelse af vedvarende energi gennem støtte til forskning og produktudvikling samt forskellige former for tilskud. Der vil også fremover være behov for økonomiske incitamenter udefra, og der er i finanslovsforslaget for 1986 afsat midler hertil.

Energinministeriet vil fortsat nøje følge udviklingen i de økonomiske vilkår for vedvarende energianlæg med henblik på at afbalancere tilskuddene i forhold til de generelle økonomiske forbedringer, som viser sig.

Udviklingen på vindmølleområdet må give anledning til særlige overvejelser. Det er positivt, at der på dette område er sket en kraftig vækst, som både viser sig i en markant stigning i antallet af vindmøller i Danmark og i en meget betydelig eksport. Den stærke udvikling på området understreger imidlertid samtidig behovet for, at den fremtidige udbygning med vindenergi nu tages op til samlet overvejelse.

Efter energiministeriets opfattelse bør der her lægges vægt på at opnå en mere koordineret og sammenhængende udbygning, således at udviklingen ikke overvejende bliver bestemt af enkeltpersoners investeringsmæssige formål. Det bør sikres, dels at lokale forbrugere fortsat har mulighed for at få del i en vindmølle med henblik på forsyning til eget forbrug, dels at navnlig de store vindmøller og vindmølleparkerne placeres bedst muligt såvel i henseende til de vind- og landskabsmæssige forhold som med hensyn til indpasningen i elnettet. Det vil i den forbindelse kunne være nærliggende at betragte de

[Energiministeren]

store vindmøller og vindmølleparkerne som en naturlig del af elproduktionsapparatet.

Energiministeriet har på denne baggrund nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse fra de to elsammenslutninger og Elværksforeningen. Arbejdsgruppen, der vil afslutte sit arbejde inden årets udgang, skal vurdere mulighederne for, at udbygningen med større vindmøller og vindmølleparker knyttes nærmere til den almindelige elproduktion.

7. *Energiforbrug*

Der ligger fortsat store energireserver gemt i en bedre energianvendelse. Derfor må tilbageholdenheden i energiforbruget videreføres og de allerede indvundne energibesparelser fastholdes. Den stigningstendens, som manifesterede sig i 1984, forventes i 1985 at være dæmpet til 1-2 pct. Det aktuelle olieprisfald kan have tilbøjelighed til at svække forbrugsindskrænkningerne eller overgangen til nye brændselsformer. De langsigtede tendenser i brændselsprisudviklingen er imidlertid uforandrede, og derfor må det undgås, at fremdriften i en bedre og mere økonomisk anvendelse af energien går i stå. Det er i denne sammenhæng vigtigt at udvikle brændselsanvendelsen på en måde, som beskytter det omgivende miljø, også fordi omkostningerne ved at imødegå yderligere miljøbelastninger vil vokse efterhånden.

8. *Energiforskning og udvikling*

Realiseringen af de energipolitiske målsætninger vil fortsat være afhængig af forskning og produktudvikling inden for energiområdet. Energiforskningsprogrammerne vil derfor blive videreført med særlig vægt på sådanne målrettede aktiviteter, som sigter mod udnyttelsen af nye energiteknologier. For samtidig at gavne udviklingen af dansk erhvervsliv er det påkrævet, at energiforskningen foregår i tæt kontakt med virksomhederne.

II. *Dansk Olie & Naturgas A/S m.v., dets virksomhed, planer og finansiering*

Den ovenfor omtalte udvikling på energiområdet det sidste år har været af stor betydning for Dansk Olie & Naturgas A/S og dets datterselskaber.

Den forventede forøgelse af produktionen i Danmark af olie og naturgas vil således

have store konsekvenser for koncernen som transportør og aftager af både gas og olie. Ligeledes vil 2. udbudsrunde føre til en forøget virksomhed på efterforskningsområdet, og deltagelsen i Dansk Operatørselskab giver selskabet en ny rolle i efterforskningsvirksomheden.

Ud over disse nye udfordringer for selskabet skal der fortsat ydes en betydelig indsats til fuldførelsen af naturgasprojektet. Det gælder både på anlægssiden, hvor der henstår yderligere arbejder, bl.a. videreførelsen af transmissionsnettet til Nordjylland, og med hensyn til en styrkelse af markedsføringen af naturgas i Danmark sammen med de regionale selskaber. Den prismæssige uro på energimarkedet og et forøget udbud gør løsningen af disse opgaver vanskeligere.

Dollarkursens fald har på kort sigt forbedret koncernens resultat gennem betydelige kursgevinster og mindre renteudgifter. Sammen med dollarprisfaldet på olie vil den lave kurs dog på længere sigt betyde en forringet indtjening fra afsætningen af naturgas. Også på de øvrige aktivitetsområder vil prisfaldet kunne mærkes i varierende omfang.

Opgaverne for koncernen er således store, og det er derfor tilfredsstillende, at selskabet såvel ledelsesmæssigt som organisatorisk nu er veletableret. Ved udgangen af året vil den igangværende organisationsændring være fuldført og give en klarere opgavefordeling og styrkelse af de centrale koncernfunktioner.

Dansk Naturgas A/S (Dangas)

Selskabets første driftsår er forløbet i overensstemmelse med de fastlagte planer og uden driftsmæssige vanskeligheder. Transmissionsledningen til Sverige blev åbnet i juni i år, og hermed blev det driftsmæssige samarbejde med de svenske gasselskaber påbegyndt. Der har desuden været ført drøftelser med Swedegas om det fremtidige eksportpotentielt til Sverige sideløbende med, at Dangas sammen med DUC har foretaget undersøgelser af produktions- og afsætningsmulighederne på længere sigt.

Stiftelsen af det nye datterselskab for naturgas ved årets begyndelse har medført en bedre afgrænsning af naturgasaktiviteterne, både i forhold til den øvrige koncern og ikke

[Energiministeren]

mindst i forhold til de andre deltagere i naturgasprojektet.

Der er hermed taget et første skridt i retning af at forbedre strukturen i naturgasprojektet. Efter energiministeriets opfattelse er det imidlertid nødvendigt, at projektets mere grundlæggende økonomiske struktur nu tages op til vurdering. Den såkaldte fællesaftale mellem selskaberne indebærer i sin nuværende udformning, at selskaberne i fællesskab deler projektets samlede tabsrisiko eller gevinstmulighed, uanset at det enkelte selskab i vidt omfang kan disponere selvstændigt og således ved sine dispositioner påvirker de øvrige selskabers økonomiske stilling.

Selv om denne aftalestruktur kan have haft sin berettigelse i projektets indledende fase, må det forventes, at en sådan ordning fremover vil give anledning til stigende vanskeligheder.

Dette væsentlige spørgsmål er behandlet i udtalelsen fra D.O.N.G.'s repræsentantskab. Det hedder herom i udtalelsen:

»Repræsentantskabet skal dog her understrege, at denne struktur (den nuværende) kræver en præcisering af opdelingen af det økonomiske ansvar mellem Dansk Olie & Naturgas og de regionale naturgasselskaber. I forbindelse med de kommende forhandlinger om kommunernes del i totalprojektets finansiering må der fastsættes regelsæt for de regionale selskabers økonomiske ansvar, svarende til selskabernes dispositionsret.«

Regeringen er enig i det hovedsynspunkt, som repræsentantskabet her giver udtryk for. Det er tilfredsstillende, at der har kunnet samles bred tilslutning hertil i et forum med deltagelse fra samtlige partier i folketingets finansudvalg.

Dansk Olie- og Gasproduktion A/S (DOPAS)

Selskabet indledte sin virksomhed inden for efterforskning af olie og gas i forbindelse med 1. runde som deltager i alle konsortier, der modtog tilladelse. I et af konsortierne blev selskabet endvidere tillagt den opgave som operatør at forestå udførelsen af boringen på Sæby-blokken. Det er energiministeriets vurdering, at det er lykkedes for selskabet over for de øvrige partnere i konsortierne at opnå et værdifuldt og velfungerende samarbejde, som kan tilføre selskabet ny erfaring og kompetence.

De foreløbige resultater af efterforskningen fra 1. runde har ikke ført til påvisning af kommercielle fund. Der er imidlertid indvundet en betydelig geologisk viden, der giver grundlag for at styrke selskabets bidrag i arbejdet som deltager i de nye tilladelser og i operatørselskabet DANOP.

Selskabet vil også det kommende år være engageret i den videre efterforskning, som er pålagt 1. runde-grupperne i deres arbejdsprogrammer. Såfremt der i den forbindelse gøres kommercielle fund, vil selskabet stå over for en beslutning om fortsat deltagelse som fuldt betalende partner.

Tidligere på året oprettede selskabet sammen med en kreds af private virksomheder et nyt operatørselskab, DANOP, med henblik på varetagelse af danske operatørselskaber i 2. runde. Operatørselskabet er nu under opbygning, og der er udsigt til, at selskabet vil opnå operatørselskaber i 2. runde. Herigennem vil DOPAS få en mere aktiv tilknytning til efterforskningsvirksomheden, bl.a. gennem serviceydelser til operatørselskabet.

Finansieringen af DOPAS forudsætter fortsat statslige midler til dækning af de udgifter, som selskabet ikke som båret deltager friholdes for. Inden årets udgang vil der derfor blive ansøgt om bevilling til den videre drift.

Dansk Olierør A/S (DORAS)

Selskabet har i varetagelsen af det overordnede driftsansvar for olierørledningen baseret sig på, at de teknisk operative funktioner løses i et snævert samarbejde med Shell, DUC og Dargas. Det har fungeret hensigtsmæssigt og sikret en kontinuerlig drift med meget få nedlukninger. Transporten af olie har været stigende i takt med produktionen, og ledningens nuværende kapacitetsgrænse vil snart være nået. Selskabet er derfor sammen med DUC gået ind i forberedelsen af en udvidelse af ledningens kapacitet ved etablering af nye pumpefaciliteter, både på platformen og på land. Desuden kræves der nye lagerfaciliteter på terminalen i Fredericia, således at det samlede projekt andrager omkring 200 mill. kr. I forbindelse hermed må det overvejes, om den særlige behandling, der består i at stabilisere olien til normalt tryk, skal overføres til land som oprindelig forudset i olierørledningsloven.

[Energiministeren]

Selskabets omkostninger betales af brugerne. I transporttariffen indgår samtidig det såkaldte fortjenesteelement på 5 pct. af værdien af den transporterede råolie. I henhold til aftale mellem energiministeriet og selskabet betales en afgift på 90 pct. af fortjenesten til statskassen. Afgiften forventes i 1985 at beløbe sig til ca. 240 mill. kr.

Dansk Olieforsyning A/S (DOFAS).

Selskabets handel med råolie vil for fremtiden alene være baseret på tilførsler fra den danske produktion i Nordsøen, efter at aftalen med Petromin efter sit indhold er udløbet. For at dække selskabets stigende afsætning har energiministeriet udnyttet adgangen til at modtage royalty fra bevillingshaverne i form af råolie, således at selskabet kan disponere over den såkaldte royaltyolie i tillæg til den olie, som selskabet modtager på grundlag af køberetten i 1981-aftalen med A. P. Møller. Afsætningen af de øgede leverancer er sket til samtlige større olieselskaber på det danske marked bortset fra dem, der har egne raffinaderier.

Forbedringen af selskabets økonomiske resultat skyldes navnlig den faldende dollarkurs, men også de reducerede omkostninger ved en spredning af raffineringen på flere raffinaderier er en nævneværdig faktor. Tabet i 1984, som skyldtes den ugunstige dollarkursudvikling, vil i 1985 blive vendt til et pænt overskud.

Det er tilfredsstillende, at selskabet har

fundet en stabil position på det danske marked som formidler af danskproduceret olie. På linie med selskabets repræsentantskab er det regeringens opfattelse, at der ikke for tiden er anledning til at overveje ændringer i rammerne for selskabets virksomhed.

III. Afslutning

Både for den almindelige energipolitik og D.O.N.G.-selskaberne gælder det, at regeringen også fremover er indstillet på at finde bredt funderede løsninger, som kan sikre den fornødne ro og kontinuitet på energiområdet. Dette er en væsentlig forudsætning for, at de langsigtede projekter, som karakteriserer energiområdet, kan gennemføres på en sådan måde, at de i videst muligt omfang bliver til gavn for det danske samfund.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 5. december 1985, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 19.16